

Michal Tkáč

POSLANIE, STRATÉGIA A ROZVOJ PODNIKOVHO- HOSPODÁRSKEJ FAKULTY EU V BRATISLAVE SO SÍDLOM V KOŠICIACH¹

The Faculty of Business Economics, University of Economics in Bratislava with residence in Košice (hereinafter as FBE UE) was established as the fifth faculty at the University in the year 1992, within the transformation of the Higher School of Economics in Bratislava into the University of Economics in Bratislava. The present FBE UE provides education of university qualified economists and managers at all three levels of study in full-time and external study programmes. The instruction takes place in Košice and since the year 1994 also at the Faculty's teaching unit at Michalovce.

Podnikovohospodárska fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave so sídlom v Košiciach (ďalej PHF EU) vznikla ako piata fakulta univerzity v roku 1992 v rámci transformácie Vysokej školy ekonomickej v Bratislave na Ekonomickú univerzitu v Bratislave. V súčasnosti PHF EU zabezpečuje prípravu vysokoškolsky vzdelaných ekonómov a manažérov na všetkých troch stupňoch štúdia v dennej a externej forme štúdia. Príprava absolventov fakulty sa uskutočňuje na materskom pracovisku v Košiciach a od roku 1994 aj na pedagogickom pracovisku fakulty v Michalovciach.

Hlavným poslaním Podnikovohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave so sídlom v Košiciach je poskytovanie vysokoškolského vzdelávania, rozvíjanie harmonickej osobnosti, vedomostí, múdrosti, dobra a tvorivosti v človeku, rozvíjanie poznania na základe tvorivého vedeckého bádania v oblasti ekonomiky a manažmentu podniku, a tým prispievať k rozvoju vedomostnej spoločnosti.

V nasledujúcom období sa Podnikovohospodárska fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave so sídlom v Košiciach bude naďalej zameriavať na procesný prístup k manažérstvu kvality. Tento procesný prístup sa aplikuje vo všetkých oblastiach, na ktoré fakulta kladie dôraz. Sú to oblasti pedagogiky, zvyšovania kvalifikačného rastu učiteľov a oblasť zahraničných vzťahov. Ak chce fakulta efektívne fungovať, musí identifikovať vstupné požiadavky, poznať a riadiť množstvo súvisiacich činností. Možno to teda chápať ako aplikáciu systémového procesného prístupu v rámci fakulty spolu s identifikáciou týchto procesov, ich interakciou a riadením.

¹ Príspevok vznikol s podporou grantu KEGA 58-042EU-4/2010.

System manažérstva kvality PHF EU

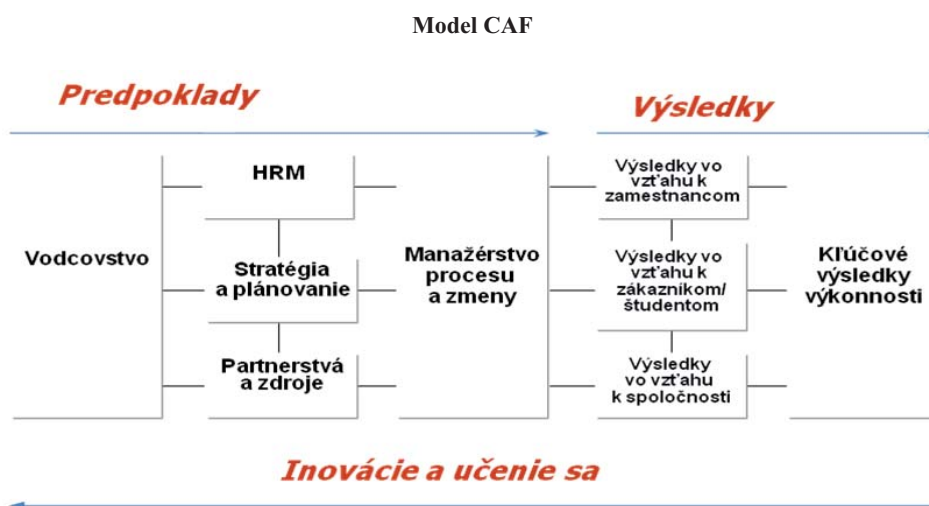
Výhoda procesného prístupu pre fakultu spočíva v nepretržitom riadení väzieb medzi jednotlivými procesmi v rámci manažérskeho systému, ako aj riadenie rizík a interakcií procesov. Zavedenie a kontinuálne využívanie systému manažérstva kvality vedie k:

- pochopeniu a splneniu požiadaviek zainteresovaných,
- porozumeniu procesom v zmysle ich pridanej hodnoty,
- získavaní poznatkov o výkonnosti a efektívnosti procesov,
- trvalému zlepšovaniu procesov na základe objektívnych meraní.

Jednou z hlavných priorít fakulty je dobudovanie manažérskeho systému riadenia kvality na báze noriem rady ISO 9001, filozofie CAF, ako aj systému EQUI. V súvislosti s tým je potrebné celú koncepciu manažérstva kvality brať len ako začiatok cesty ku špičkovej kvalite. V prvom rade je nevyhnutné identifikovať procesy potrebné pre systém manažérstva kvality, následne stanoviť ich poradie a vzájomnú väzbu, a tým zaistiť efektívne fungovanie a riadenie procesov. Pre fungovanie a monitorovanie procesov je dôležitá dostupnosť zdrojov a informácií, ako aj primeranosť kompetencií, čo umožní merať, monitorovať a analyzovať procesy. PHF EU v Bratislave so sídlom v Košiciach získala v roku 2008 certifikát systému kvality ISO 9001:2000. Formálne je pripravená zabezpečiť, aby ciele kvality boli stanovené pre zodpovedajúce funkcie a organizačné úrovne so zabezpečením internej komunikácie medzi jednotlivými stupňami s ohľadom na systém manažérstva kvality.

Súčasťou trvalého zlepšovania procesov PHF EU je aj pravidelné hodnotenie výkonnosti podľa modelu CAF. Filozofia CAF je špecifickým modelom excelentnosti organizácie, ktorý vychádza z predpokladov a výsledkov zobrazených v nasledujúcej schéme.

Obr. č. 1

Prameň: Príručka modelu CAF, 2006.

287

Na základe samohodnotenia a prostredníctvom zavedeného systému riadenia kvality CAF je na fakulte možné efektívne zabezpečiť, budovať a zdokonaľovať manažérsky systém a tak zlepšovať výkonnosť fakulty. Fakulta získala v roku 2008 ocenenie za zlepšenie výkonnosti – Národnú cenu Slovenskej republiky za kvalitu. V roku 2010 sa stala oceneným finalistom tejto súťaže v Kategórii C3 – iné organizácie verejného sektora. Ocenenie odovzdal prezident Slovenskej republiky rektorovi EU a dekanovi PHF EU.

Motivovaná úspechmi v súťaži a hodnotením súčasných podmienok plánuje fakulta aj tohtoročné zapojenie sa do súťaže. Aplikáciou modelu CAF chce fakulta zvýšiť pozitívne povedomie u študentov a iných zainteresovaných strán. Očakávame zvýšený záujem a ich zapojenie sa do procesov rozvoja fakulty. Na tieto účely bol zriadený CAF tím, ktorý v spolupráci s ostatnými členmi fakulty a zainteresovanými stranami realizuje naplnenie tohto strategického cieľa.

Pedagogický proces PHF EU

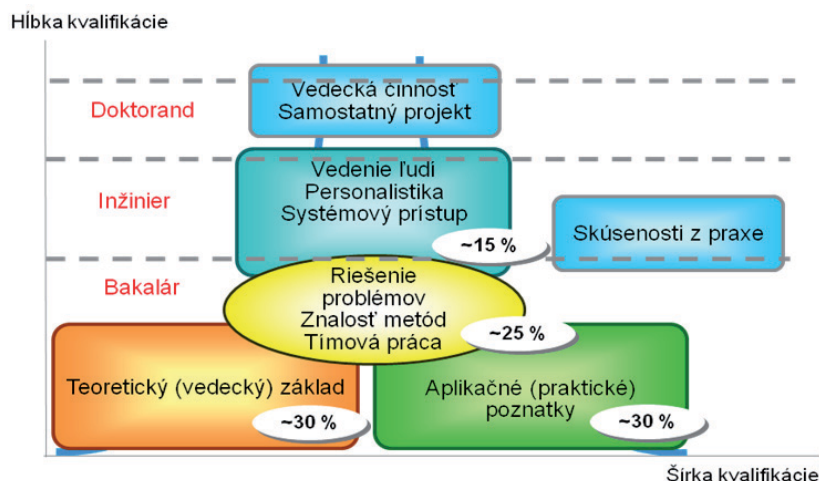
Hlavným poslaním PHF EU v Bratislave je poskytovať vysokoškolské vzdelávanie, rozvíjanie harmonickej osobnosti, vedomostí, múdrosti, dobra a tvorivosti v človeku, rozvíjanie poznania na základe tvorivého vedeckého bádania v oblasti ekonomiky a manažmentu podniku, a tým prispievať k rozvoju vedomostnej spoločnosti.

Fakulta neustále venuje mimoriadnu pozornosť práve pedagogickému procesu. Od vzniku pracoviska až po súčasnosť absolvovalo fakultu viac ako 7 200 študentov v rámci jednotlivých druhov a foriem štúdia a 56 študentov doktorandského štúdia. Na fakulte aktuálne študuje v jednotlivých študijných programoch 1 155 študentov dennej formy, 476 študentov externej formy a 37 študentov na doktorandskom štúdiu.

Základným cieľom PHF EU vo vzdelávacej činnosti je zdokonaľovanie a rozvíjanie študijných programov, vytváranie podmienok na realizáciu a rozvoj výučby v rámci akreditovaných študijných programov na všetkých stupňoch a formách štúdia pre udržanie statusu verejnej vysokej školy univerzitného typu. Fakulta podporuje a rozvíja vzdelávanie založené na procesoch aktívneho učenia sa. V rámci zvyšovania kvality pedagogického procesu v študijných odboroch Ekonomika a manažment podniku a Obchodné podnikanie sa vybudovali nové, moderné priestory na výučbu v súlade s technickým a technologickým pokrokom na vysokej IT úrovni.

V oblasti pedagogiky vyvíjame zvýšené úsilie na získanie akreditácie ďalšieho študijného odboru, pričom sa zameriame na prípravu akreditácie dvoch nových študijných programov na druhom stupni štúdia. Snahou je vytvoriť nové vyvážené študijné programy, ktoré budú postavené na encyklopedickom základe a budú prechádzať do úzkej špecializácie jednotlivcov. Praxou odporúčaná štruktúra znalostí absolventov je zobrazená na obrázku č. 2.

Praxou odporúčaná štruktúra znalostí absolventov

Prameň: vlastné spracovanie.

Významnou prácou fakulty s talentovanými študentmi je špeciálna skupina talentovaných študentov „Honoris“, pre ktorú je zo strany fakulty zabezpečený rozšírený výučbový program. Cieľom tejto inovácie je predpríprava študentov 2. stupňa na efektívnejšie zvládnutie doktorandského štúdia.

Na fakulte prebieha projekt e-learning, ktorý slúži na podporu vzdelávacieho procesu. Bol rozšírený o ďalšie vyučované predmety s cieľom komplexne pokryť vzdelávací proces na fakulte za e-podpory. Na zefektívnenie e-learningových aktivít prebieha projekt KEGA (projekt č. 158-042EU-4/2010 – Tvorba koncepcie a implementácia blended e-learningu do vzdelávacieho procesu blokovej výučby odboru 3.3.16 Ekonomika a manažment podniku) a projekt č. ITMS 26250120018, ktorého cieľom je podporiť e-government vo vzdelávaní na fakulte.

Podpora mobility študentov PHF EU je v súlade so zámerom fakulty vytvárať podmienky na študijné a prednáškové pobyty študentov a učiteľov fakulty v zahraničí. Mobility prispievajú k rozšíreniu a výmene vedeckých poznatkov a zvyšujú atraktivnosť fakulty pre študentov.

Kvalifikačný rast učiteľov

V oblasti zvyšovania kvalifikačného rastu učiteľov formou priebežného, inováčného vzdelávania sú vytvorené podmienky na habilitačné a inauguračné konania. Tie by mali viesť k naplneniu kritérií a k následnému získaniu vedeckých a pedagogických hodností pre pedagogických pracovníkov fakulty. Tento procesne zabezpečený prístup vytvorí kontinuálne dostatočný počet profesorov a docentov pre rozvoj nových študijných odborov.

V oblasti publikačnej činnosti zaznamenala fakulta nárast publikácií v kvantite oproti predchádzajúcemu obdobiu. Za úspešný môžeme považovať najmä nárast v oblasti kategórie A a B. Snahou fakulty je publikovať hodnotné publikácie členené podľa kategórií publikačnej činnosti vzhľadom na metodiku delenia finančných prostriedkov. Aj na základe takéhoto hodnotenia vedenie fakulty vyhlásilo predchádzajúci rok 2010 ako „Rok VEDY“ v snahe podporiť publikačné aktivity pedagogických pracovníkov.

Spolupráca s hospodárskou praxou je pre PHF dôležitá nielen vzhľadom na proces výučby (flexibilné prispôsobovanie študijných programov potrebám praxe, odborné praxe študentov, vypracúvanie diplomových prác), ale aj z hľadiska výskumu (expertízne práce, získavanie a analýza dát na spracovanie výskumných štúdií). V najbližšom období sa podstatným spôsobom zvýši zapájanie sa členov fakulty do domácich a zahraničných projektov. Absolútnou prioritou budú naďalej vedeckovýskumné projekty 7. Rámcového programu.

Výskumná činnosť

Pri rozvoji výskumu fakulta vychádza z premisy, že výskum je základným východiskom a nie „iba“ sprievodným procesom vzdelávania. Fakulta zvláda nový, viacdvojový systém financovania vysokých škôl, a to cestou získavania a zapájania sa do vedeckovýskumných projektov, aplikovaného výskumu a iných projektových a expertíznych činností v rámci Európskej únie a Slovenska. Po prehodnotení infraštruktúry realizujeme projekt (č. ITMS 2625012006), ktorý je zameraný na výstavbu a zabezpečenie vnútorného vybavenia vzdelávacích priestorov PHF EU v Košiciach a získaný z európskeho fondu regionálneho rozvoja (operačný program výskum a vývoj).

Na zefektívnenie IKT vybavenia fakulty prebieha realizácia projektu zameraného na rekonštrukciu a modernizáciu priestorov PHF EU, vybavenie laboratórno-technologickým zariadením (projekt č. ITMS 26250120018). Medzi významné projekty v poslednom období patria tieto medzinárodné projekty:

- Projekt agentúry pre vedu a výskum /APVV/ – Slovensko-poľská medzivládna spolupráca – SK-PL-0040-09: Retail manažment bioproduktov v Slovenskej republike a Poľskej republike.
- European territorial cooperation 2007-2013: SEE/A/037/2.4/X – Obnoviteľné zdroje energií a energetická efektívnosť – podpora regionálnych energetických politík.
- European regional development: HU-SK 09/01/1.2.1 – Rozvoj poľnohospodárskeho a bioenergetického reťazca inovácií v maďarsko-slovenskej pohraničnej oblasti.

Súčasťou Ekonomickej univerzity v Bratislave, Podnikovohospodárskej fakulty so sídlom v Košiciach bolo Výskumno-výstavné a informačné centrum bioenergie zriadené v priestoroch bývalého družstva PD Kapušany pri Prešove. Multifunkčné zariadenie slúži v prvom rade na demonštráciu využitia biomasy na energie-

tické účely širokej verejnosti, ako aj pre študentov, z ktorých prostredníctvom neinštitucionálneho vzdelávania bude vychovávať energomanážerov a odborníkov na využívanie OZE. V rámci spolupráce s vysokými školami (Ekonomická univerzita v Bratislave a Technická univerzita v Košiciach) je zamerané najmä na zvýšenie proenvironmentálneho a ekologického povedomia verejnosti, predovšetkým vo využívaní OZE. V súčasnosti sa spomínané stredisko stalo rektorátnym pracoviskom Ekonomickej univerzity v Bratislave. Tento potenciál treba rozvíjať aj vo vedeckovýskumnej a edukačnej činnosti.

Fakulta podporuje súťaživosť študentov, ale aj pedagógov a celých katedier s prestížnymi univerzitami a pracoviskami výskumného typu na európskej úrovni, čím prispieva k vytváraniu Európskeho výskumného priestoru a k spoločenskému a ekonomickému rozvoju SR.

Transfer poznatkov

Fakulta považuje spoluprácu so spoločenským prostredím za jeden zo základných pilierov stratégie, ktorú si zvolila. Vďaka výskumným projektom a spoluprácou s praxou chce naďalej rozvíjať všestranné vzťahy s verejným a súkromným sektorom v SR, EÚ, ako aj v globálnom rámci. Vďaka transferu poznatkov bude fakulta kontinuálne posilňovať konkurencieschopnosť, ale aj spoluprácu s externými partnermi US Steel, s. r. o., Košice, BIC Group, s. r. o. v Bratislave, Finesoft, s. r. o., Košice, Q-DAS GmbH KG, Nemecko, Termostav Mráz, a. s., Štatistický úrad Košice, Košice, Združenie pre rozvoj regiónu horný Zemplín, Chemkostav, a. s., Michalovce, VSE, a. s., Košice, SEZ, s. r. o., Krompachy, UND-03, a. s., Košice, Lentimex, a. s., Košice, CASSOVIA BIC, s. r. o., Košice, ACASE, a. s. Košice, IQ Servis, a. s., Košice, SGS Slovakia, s. r. o., Košice, Robert Bosch, s. r. o., České Budějovice, XYZ, a. s., Martin, PD Kapušany pri Prešove, Slovenská energetická agentúra Košice, QEL, a. s., Bardejov, Ústav geotechniky SAV Košice, Mestský úrad v Snine, BSH, s. r. o., Michalovce, QBE poisťovňa Bratislava, SE-ENEL, a. s. – Elektrárne Vojany EVO a iné.

Záver

Podnikovohospodárska fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave so sídlom v Košiciach je historicky lídrom v novodobom ekonomickom vzdelávaní v regióne východného Slovenska. Našou snahou je toto postavenie aj naďalej udržať a zameraním sa na zvyšovanie kvality vytvoriť podmienky na ďalší udržateľný rozvoj fakulty z pohľadu európskeho vzdelávacieho priestoru.